



**Konfliktide vältimine nende ennetamise teel:
vabaihenduste ja linnavalitsuse koostööst**

Teele Pehk
Linnalabor
Linnaidee algatus

koolitus Pärnu Linnavolikogus, 7. veebruar 2014

linnalabor



Soo tänava avamine 4.09.2013 Kalamajas Tallinnas

Vana Soo tänav:

- ühesuunaline ja kaherealine kihutuskoridor keset miljööväärtuslikku Kalamaja
- ebameeldiv ruum jalakäijatele

Uus Soo tänav:

- hea näide kogukonna ja omavalitsuse koostööst (üldiselt tänavaprojekte ei avalikustata)
- inimsõbralik tänavadisain, mida saab eeskujuna võtta
- uus avalik ruum, mis soodustab sotsiaalset läbikäimist

Soo tänava avanemise video:
<http://vimeo.com/76171154>

Sotsiaalsed praktikad ruumi kasutamisel ja kujundamisel

Kuidas erinevad rühmitused, piirkonnaseltsid ja teised vabähendused mõjutavad ruumi kujunemist ja korraldamist
UUDES LINNAKULTUURIS:

näiteid Tallinnast, Pärnust, Paidest, Tartust, Riias, Vilniusest, Helsingist...

Fotoalbum

Sulge X

Professorite Küla Seltsis

03.08.2012

Meediaga seotud artiklid

"President väisas Professorite küla",
Postimees, 4. august 2012



Soovita

<350

President Ilves külastas Professorite Küla Seltsi
© Aldo Matt



VANA-KALAMAJA TÄNAV MÕNUSAKSI!

Head Kalamaja inimesed ja muud tallinnased

Kas poleks tore, kui vanalinna mereärses viiks katkematult jalakäijatele mugav, miljöörikas, väikeüldisega pallistatud ja esinduslik teekond piki Vana-Kalamaja tänavat. Mõtleme koos sellisele võimalusele. Kas see oleks ahvatlev turistidele ja vajalik linlastele?

Kalamaja päevade raames, 20. mail kell 15 algab titekärude ühissõit Nõmme tänavast lõpuni Balti jaama tulli suu juurest ning liigub mööda Vana-Kalamajat kultuurikilomeetritele ja Kalaranda. Kujutleme kõigi jaoks meeldivat tänavaruumi ning räägime sinna planeeritud arendustest. Ühissõidu mõte on tõmmata tähelepanu ka titekärutajatele kui aktiivsetele linnaruumi kasutajatele.

20. mail kella 16.30-st arutame kohvikus Klaus (Eesti Disaini Majas, Kalasadama 8) arhitekt Toomas Paaveri eestvedamisel, kuidas tänavaprojekti jätkata. Mõtleme, mis on inimestele tänavaruumis tähtis ja milline lahendus kõigile sobiks.

Kalamaja päevade kava:
telliskiviselts.info/kalamajapäevad

Info: Teele Pehk
58 100 478 (kärusõit)

Toomas Paaver
52 86 595 (tänavaprojekt)



Tänavaruumi avamine ja elavdamine

titekärude paraad mööda Vana-Kalamaja tänavat, mai 2012, Tallinn



Tänavaruumi avamine ja elavdamine

Ao tänava 80. juubeli pidustused, veebr 2013, Tallinn



7/16 "PARKuok KITAIP" dienos
Foto: DELFI (Š.Mažeikos nuotr.)



Tänavaruumi avamine ja elavdamine

Teistmoodi parkimine Gediminase peatänaval, juuni 2012, Vilnius



Tänavaruumi avamine ja elavdamine

Pelgulinna päevad, mai 2013, Tallinn



Väliruumi mitmekesine kasutamine
välükino Poolamäel Juhkentali asumis, aug 2013, Tallinn



Miljöö- ja teiste väärtuste kaitsmine
Karlova seltsi linnaruumi toimkond Tartus



Piirkonna terviklik arendamine

Wabalinna maja Paides, vanalinna arenguvision

VANALINNA KONVERENTS
30. septembril kell 11 kuni 16 Paide SRIK-is
Tallinna 11, Paide

Säästev renoveerimine Paides
• Rainer Eidemiller, Paide SRIK

Paide ordulinnus keskajal
• Artur Alajaan

Restaureerimiskoolitus Tartu Kõrgemas Kunstikoolis
• Madis Liipaj ja Kristlina Kullus

Maamaja restaureerimine
• Joosep Metslang, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku ehituse eriala lektor

Muinsuskaitse ja restaureerimine
• Lillian Hansar ja Oliver Orro, Eesti Kunstiakadeemia

Oodatud on kõik!
www.weissenstein.ee



Raeküla linnaosa visioon aastaks 2020

Raeküla on keskkonnasõbralik ja turvaline linnaosa, kus elavad aktiivsed ja kogukonna tegemistest osa võtvad inimesed. Raeküla linnaosa elanik hoiab koduümbruse puhtana, on abivalmis ja üksmeelne linnavalitsuse otsuste mõjutaja. Linnaosa lapsed on andekad, enesekindlad, rahulikud, laia silmaringiga ja julgete valikute tegijad.

Meie väärtusteks on

- * avatus ja valmis olek toetada uusi ideid ja tegijaid;
- * toimiv koostöö linnaosa elanike ja Pärnu linnavalitsusega probleemide lahendamisel ja tegevuste elluviimisel;
- * tegevuste kavandamisel lähtuda Raeküla elanikest ning kuulata ja kaasata neid nende elluviimisel,
- * kogukonnale antud kokkulepetest ja tähtaegadest kinni pidamine.

Eesmärgid

⇒ **Raeküla on turvalise elukeskkonnaga linnaosa, mida iseloomustab hea maine, ühtehoidev ja linnaosa väärtustav kogukond.**

Linnaosas on omanäoline lasteaed, kool ja kogukonnakeskus (Vanakooli keskus). Piirkonnas elavatele lastele on tagatud piisav arv kohti nii lasteaias kui koolis. Lasteaia, kooli ja keskuse baasil on loodud head eeldused laste, noorte ja täiskasvanute huvide ja annete arendamiseks, aidates kaasa elukestva õppe levikule piirkonnas. Oluliselt on paranenud infrastruktuur – lastele mänguväljakud, noortele skate-park. Lasteaia, kooli ja Vanakooli keskuse hooned on vastavalt kaasaja nõuetele renoveeritud ja inventar kaasajastatud. Linnaosa kõnniteede võrk on välja arendatud ja korras ning kuivenduskraavid kordatehtud. Piirkonna turvalisust toetab toimiv naabrivalve ning piirkonnas asub konstaablipunkt, mida toetab kohalikest moodustunud abipoliitseeride rühm.

Eesmärgi saavutamiseks on kavas ellu viia järgmisi tegevusi:

- * pakkuda organiseeritud või eraviisilist lastehoiuteemust - näit Vanakooli keskus või nn Pätsi majas; aga ka vanemaealised või lastega kodus olevad noored emad oma kodus;
- * algatada linnaosa noorte perede eestvedamisel beebi- ja väikelastekool ning Raeküla õnnelike perede klubi;

Piirkonna terviklik arendamine

Raeküla linnaosa strateegia 2014-2024, Raeküla selts, Pärnu



4. Liiklus, liiklus, liiklus

Palun märgi kaardile ja kommenteeri

- Milliseid teid pidi liigud Sa Uues Maailmas autoga?
 - Milliseid teid pidi liigud Sa Uues Maailmas jalgrattaga?
 - Milliseid teid pidi liigud Sa Uues Maailmas jala?
 - Millised on kõige probleemsemad kohad Uue Maailma pääsemiseks/välja pääsemiseks? Miks?
 - Kus pead oluliseks liikluse rahustamist Uues Maailmas?
- f) Milline võiks olla autode liikumiskiirus Uue Maailma sisestel tänavatel? Vali üks variant!
(välja arvatud Tehnika, Suur-Ameerika, Endla ja Pärnu mnt)
- a) 20 km/h (õueala) b) 30 km/h c) 40 km/h e) ei ole vaja midagi muuta

Uues Maailmas on tänavad, mitte autoteed.

Tänavaruum Uues Maailmas on planeeritud asumi elanike igapäevaseid liikumisvajadusi ning tegevusi silmas pidades. Enamus elanike seisukohast on eelistatud on liikumine jalgsi ja rattaga, tänavaruumi aktiivne kasutamine ning kohalike teenuste loomine ja tarbimine.

Planeerimisel on silmas peetud erinevaid kasutaja- ning eagruppe, sealhulgas jalakäijaid ja jalgrattureid, väikeste laste vanemaid, puuetega inimesi, lapsi ja vanema põlvkonna esindajaid.

Uue Maailma asumis peatänavateks on Vaik-Ameerika ja Koidu tänav, sealjuures viimane on puistee. Tänavad siin on rahustatud liiklusega ja turvalised.

Piirkonna terviklik arendamine

Uue Maailma visioon 2020



Kohaliku ettevõtluse elavdamine

Made in Kallio liikumine Helsingis



Kohaliku ettevõtluse elavdamine

Miera tänava vabariik Riias



Kohaloome, identiteedi tekitamine

Užupi asumi vabariik Vilniuses



Kogukonna tekitamine kooskäimiskoha kaudu

BeePart kogukonnahoone Pilaite paneel-linnaosas Vilniuses



**Ruumi väärtustamine ja kogukonnatunde tugevdamine
koristustalgute kaudu**



Kohalikult ja säästlikult elamine

Tartu maheaed Annelinnas



Ruumi vahakasutamine
avalik rannapidu Kalarannas, juuni 2011

Ruum kui õnnelikkuse tegur

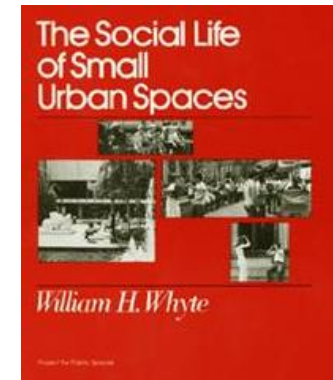
Ruumikasutus on vägagi poliitiline – see kas edendab või takistab aktiivsust, heaolu ja õnnelikkust.

*“The Politics of Happiness – A Manifesto“
WWF and DEMOS Helsinki, 2010*



Sotsiaalne suhtlus avalikus ruumis mõjutab oluliselt inimeste ja ühiskonna kui terviku elukvaliteeti. Meil on moraalne kohustus luua füüsilisi ruume, mis toidavad kodanikualgatusi ja kogukondlikku läbikäimist.

William H. Whyte „The Social Life of Small Urban Spaces“ , 1980



Mis teeb meid õnnelikuks?

- isiklikest huvidest laiemate eesmärkide seadmine ja saavutamine
- jagatud kogemused ruumis, tähendusrikkad kohtumised
- elamusi võimaldav avalik ruum
- oma elukeskkonna kujundamine, osalusvõimalused

Politics of Happiness – A Manifesto

- hea poolavalik ruum – hoovid, raamatukogud, ostukeskused
- ruumiline võrdsus (*spatial justice*) – ligipääs teenustele ja avalikele kohtadele
- kohalikkus – eluks vajalik võimalikult lähedal
- olulistele kohtadele ligipääsetavus, võrdsed juurdepääsuvõimalused

HEA NÄIDE OMAVALITSUSTE SEAST:

Saue linna keskusale visiooni koostamine osalus- ja stsenaariumplaneerimist kasutades



Alates 2012 sügisest koostame maaomanike, vabaühenduste, elanike ja teiste huvirühmadega Sauele tulevikuvisioni, mis on ühtlasi keskusala planeeringu lähteülesandeks (viimane valmib 2014 suvel)



Saue linna keskuse visiooni loomine

Jalutuskäik planeeritavale keskusealale
27. aprillil kell 13:00

Jagame infot planeeritava tegevuste kohta, vaatame oma silmaga üle, mida ala pakub!

Avalda arvamust keskusealale plaanitava suhtes, täida küsimustik veebis www.saue.ee.

Küsimustiku leiad ka läna koos Saue sõnaga postkastist.

Töö palun see täidetuna hiljemalt 5. mailis Saue Linnavalitsusse või jäta kogumiskasti.

SAUE LINNA KESKUSE VISIOONI LOOMINE: IDEED TULEVASE KESKUSE KOHTA

Skeem põhineb 13. juunil 2013 Sauele toimunud avalikul töötul ja on osa dokumendist "Saue linna keskuse visiooni loomine: avaliku töötua tulemused", mille koostas Linnalabor.

VÄÄRTUSED: Kuidas peaks uus keskus olema lahendatud?

- esimene korrus määratud ajakirjale ja arhitektuurikeskuseks
- peatänav poekete ja kohvikutega
- terviklik (moodustaks ühe koondamine: elamis- ja kontoripindade rajamine, et inimesed oleks eri aegade kohal ning et nende järgi tuleks sinna ka teenused
- tuleb silmas pida, et üle kõrghoone) indla katuse kaubatänav (talvel kasut kaubatänav väikepoed ja tvaamiline



Miks peaks linnavalitsus vabaühendustega koostööd tegema?

Aga miks mitte?

- sest varakult läbi rääkides tekib hiljem vähem konflikte
- sest ühendused on kohalike olude või vastava teema eksperdid
- sest ühendused on valmis ise teenuseid osutama, kohalikke probleeme tuvastama ja lahendusvõimalusi välja pakkuma
- sest koostööst võivad sündida odavamad ja kestlikumad ruumilahendused
- niimoodi muutub linnavalitsemine avatumaks ja loogilisemaks, otsused on legitiimsemad ja rohkemate osapooltega läbitöötatud
- kasvab koostöökultuur ja sotsiaalne sidusus

HEA NÄIDE: pealinna asumiseltsid ja teised vabäühendused koostasid koos Tallinna linnaasutustega KOOSTÖÖ HEA TAVA



Linnapeakandidaatide debatt hea koostöö üle 12. oktoobril 2013

Koostöö hea tava on raamdokument Tallinnas tegutsevate vabaiühenduste ja linnaasutuste vahelise suhtluse parandamiseks

KOOSTÖÖ HEA TAVA

Koostöö hea tava eesmärk on panna paika põhimõtted Tallinna Linnavolikogu ja Linnavalitsuse ning Tallinnas tegutsevate vabaiühenduste vaheliseks koostööks. Heas tavas on selgitatud linnaasutuste ja vabaiühenduste vastastikuseid õigusi ja kohustusi ning koostöö eri vorme.

1. Koostöö alused

- 1.1 Koostöö hea tava lähtub arusaamast, et Tallinna tasakaalustatud ja kestliku arengu nimel sünnivad kompetentsemad ja legitiimsemad otsused siis, kui linnaasutused ja vabaiühendused teevad koostööd.
- 1.2 Vabaiühendused on linnaasutustele strateegilisteks partneriteks, pakkudes asjatundlikkust probleemide kaardistamisel ja lahendusettepanekute tegemisel.
- 1.3 Linnaasutuste ja vabaiühenduste vaheline koostöö tagab otsuste läbipaistvuse, paremate muutuste vastuvõtu ja soodustab otsuste rakendamist.
- 1.4 Linnaasutusteks on Tallinna linnavalitsuse ametid ja teised allüksused, linnaosavalitsused ning linnavolikogu. Vabaiühendusteks on avalikes huvides

Koostöö hea tava võib iga omavalitsus või mis tahes vabaiühendused samal eesmärgil kasutada, see on kättesaadav siit: linnaidee.ee



Julget koostööd!

Teele Pehk

teele@linnalabor.ee

linnalabor.ee